

LISTOPAD

Kamenný sekeromlat

Pravěké dějiny jsou často oproti dějinám středověkým či moderním opomíjeny. Poznání života pravěkého člověka vede skrze artefakty. Nástroje, které užíval pro denní obživu, pro svou obranu, pro vyjádření úcty nadpozemským silám. Způsob jejich výroby, jejich výzdoby a v neposlední řadě i jejich užití nám přináší informace o myšlení pravěkého člověka a o jeho uvažování o okolním světě. Informace o nejstarších epochách lidstva zůstávají spíše v rovině hypotéz a je na dalším bádání, aby byla podkryta bílá místa historie pravěkého osídlení našeho regionu a došlo k potvrzení hypotéz. Není divu, jsou to dějiny, které nikdo nezapsal...

V depozitáři Městského muzea v Dačicích se skví krásná upomínka na pravěké osídlení našich končin. Je jím kamenný sekeromlat ze Starého Hobzí (inv. č. 11 118). Bližší lokalizaci s ohledem na ochranu lokality záměrně neuvádím. Datací lze artefakt zařadit do mladší doby kamenné, známé též jako neolit. Jen pro představu lze uvést datační rozpětí, tj. 5 700/5 500 – 4 000/3 500 př. n. l. Sekeromlaty se v různých pravěkých epochách využíval jako pracovní nástroj, ale i jako úderná či sečná zbraň. Válečné konflikty a schopnost zabíjet je v lidech zakořeněna hluboko v pravěku, o čemž svědčí nálezy masových hrobů s ostatky nesoucími stopy po zásahu zbraní.

Tento zajímavý kus broušené kamenné industrie byl vyroben ze zelené břidlice. Na délku dosahuje exponát necelých 15 cm, na šířku 4 cm. Vysoký je necelých 5 cm. Krom téměř hladkého povrchu, který sám za sebe zaslouží poklonu tehdejšímu výrobcí, stojí za pozornost vrtaný otvor o průměru 2,5 cm. Do kamene bylo vrtáno kamenným vrtákem, který byl podsypáván například pískem. Rýhy po vrtání otvoru jsou dodnes patrné. Tento cenný doklad neolitického osídlení odevzdal roku 1972 do Městského muzea odborný učitel Karel Pecha ze „Staré školy“, za což mu patří neskonale poděkování. Archeologická sbírka tak získala další přírůstek, který pomůže osvětlit další část nepsané historie našeho regionu.

Období neolitu bylo obdobím změn. Dochází k útlumu lovecko-sběračských komunit a díky nově přichozímu zemědělství a chovu dobytka začínají lidé s usedlým způsobem života. Dokladem poměrně hustého osídlení regionu jsou nálezy broušené kamenné industrie a keramických fragmentů kultury s lineární keramikou (LBK) a následně kultury s vypíchanou keramikou (StK). Na Dačicku se setkáme s desítkami neolitických lokalit s ojedinělými nálezy. Cílem a snad i vroucným přáním by bylo objevit některá kompletní sídliště. Z lokalit s ojedinělými nálezy namátkou zmiňme Myslůvku, Kostelní Myslovou, Kostelní Vydří, Velký Pěčín, Malý Pěčín, Hříšice, Bílkov, Peč, Urbaneč, Liděřovice, Český Rudolec, Olšany, Slavonice a okolí Písečné. Zajímavým je z hlediska nálezů broušené industrie právě katastr Starého Hobzí, kde došlo v blízkosti řeky Dyje v období od 30. do 60. let 20. století k nálezům několika kamenných seker. Takováto kumulace nálezů, navíc v místech z hlediska přírodních zdrojů velmi vhodných, indikuje stabilnější možnost pravěkého osídlení. Osadu z období kultury s lineární keramikou předpokládal na lokalitě Dubí u Hradišťka již Jaroslav Liška, okresní cestmistr a kustod dačického muzea. Existenci neolitického sídliště se bohužel ale nedokázalo při opětovném zevrubném výzkumu lokality odborníky (např. J. Bláha, V. Burian) prokázat. Výzkumy nepřinesly žádné artefakty z udávané doby. Nad domnělým staroneolitickým sídlištěm na trati Dubí u Hradišťka se i nadále tedy vznáší pomyslný otazník.

Mgr. Martin Rychlík

